

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GÓRNOŚLĄZAK

wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie
3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

Redakcja i Administracja: Katowice, św. Stanisława 4
Telefon 1414 i 156 — P. K. O. Katowice 304540

ZA OGŁOSZENIA

placi się 20 gr za wiersz milim. Wiersz reklamowy 70 gr.
Na pierwszej stronie 80 groszy

Nr. 134

Katowice, poniedziałek 13-go czerwca 1932 r.

Rok 31

Potrzeby wsi.

Po raz pierwszy na zaproszenie ministra rolnictwa zjechało się do Warszawy w dniu 9 bm. 16 wojewodów, którzy jak dotąd odbywali swe zjazdy wyłącznie na zaproszenie ministra spraw wewnętrznych. Już sam ten fakt, że wojewodowie obradowali w ministerstwie rolnictwa jest faktem charakterystycznym, wskazującym, że przedstawiciele administracji doceniają zjawiska, jakie zachodzą na terenie rolnictwa. Jakż był cel tego zjazdu?

Odpowiedź na to pytanie daje okoliczność, iż każdemu z wojewodów towarzyszył sekretarz wojewódzkiego komitetu do spraw finansowo-rolnych. Wynika stąd, że tematem obrad była sprawa przyjęcia z pomocą zagrożonym przez kryzys warsztatów rolnym.

Przebieg zjazdu przedstawiał się następująco: Po zagajeniu przez ministra p. Seweryna Lutkiewicza, wiceminister Wacław Karwacki złożył sprawozdanie z prac centralnego biura do spraw finansowo-rolnych, przedstawiając kolejno trzy działy pracy, a mianowicie organizacyjny, spraw bieżących i projektodawczy. Najważniejszą częścią zjazdu były sprawozdania wojewodów o pracach wojewódzkich komitetów do spraw finansowo-rolnych, oraz wnioski dotyczące generalnych potrzeb rolnictwa. Obecni na zjeździe wiceministrowie sprawiedliwości, skarbu i spraw wewnętrznych mieli możliwość zorientowania się w zakresie najniezbędniejszych potrzeb warsztatów rolnych, co powinno ułatwić dalszą pracę centralnego biura do spraw finansowo-rolnych.

Nie wchodząc w szczegóły poszczególnych przemówień, należy stwierdzić, że wszyscy wojewodowie uznali, iż rola komitetów wojewódzkich w walce z obecnym stadium kryzysu rolnego jest wybitnie duża i może przynieść pozytywne rezultaty. Wszystkie głosy jednakoż podniosły, że dotychczasowe podstawy ustawowe dla działalności wymienionych komitetów są stanowczo niewystarczające i dlatego rola ich jest w tej chwili stosunkowo nieznaczna. Wszyscy mówcy ustalili, że niezbędną jest rzeczą pojawienie się w najkrótszym możliwie czasie ustawy o nadzorach w rolnictwie, która to ustawa stanowić będzie właściwą podstawę do zawierania układów między dłużnikami rolnikami a ich wierzycielami. Podniesiono również, że sprawa ta jest niezwykle pilną, ponieważ rolnikom grozi, iż wszystkie ziemioplody, sprzętnięte z pól, zostaną sprzedane w drodze egzekucji natychmiast po zbiorach, co może spowodować niemożność uregulowania należnych ordynaryj, a przez to wywołać głód wśród robotników folwarku i niepożądane odrochy zgłodniałej ludności, a ponadto uniemożliwi dokonanie siewów ozimych i postawi w niebezpieczeństwie hodowlę zwierząt, dla których paszy nie starczy. Podkreślano równocześnie, że

Cudowne ocalenie polskiego lotnika Hausnera

leżącego z Ameryki do Warszawy.

Londyn. W sobotę rozeszła się lotem błyskawicy radosna wieść po całym świecie o cudownym ocaleniu polskiego lotnika Stanisława Hausnera, leżącego na samolocie z Ameryki do Warszawy.

Bohaterskiego lotnika napotkał na pełnym morzu o 500 mil angielskich od portugalskiego portu Oporto mały statek angielski „Circenshel“. Hausner od 6 dni płynął na swym nieuszkodzonym samolocie, unoszony przez fale Oceanu

ku brzegom europejskim. Jedynym pożywieniem lotnika w ciągu długich dni na bezmiarze Atlantyku była woda ze zbiornika samolotu oraz suszone ryby.

Wiadomość o cudownym ocaleniu Stanisława Hausnera dotarła do żony jego w chwili gorących modłów, zanoszonych do Boga o opiekę nad swym zaginionym mężem, w którego ocalenie ani na chwilę przestawała wierzyć. Wiara i modlitwy nie zawiodły jej. Mąż

wraca zdrów do Ameryki na okręcie, który go wyratował.

Straszna śmierć w płomieniach palącego się auta.

Paryż. W pobliżu Reims wydarzyła się w piątek straszna katastrofa samochodowa. Auto, w którym jechały cztery osoby, na zakręcie szosy w pełnym pedzie wpadło do głębok. rowu, wskutek czego nastąpiła eksplozja motoru. Niebawem cały wóz stanął w płomieniach. Wszyscy pasażerowie auta zginęli straszliwą śmiercią w płomieniach.

Przyjazd Mac Donalda do Paryża.

Paryż. Premier angielski Mac Donald i minister spraw zagranicznych sir John Simon przybyli w sobotę do Paryża, witani przez tłumy ludności zebranej na dworcu owacyjnymi okrzykami. Przybywających gości angielskich witiał na dworcu premier Herriot w otoczeniu wyższych urzędników kancelarii prezydium Rady ministrów oraz ministerstwa spraw zagranicznych i ambasador angielski lord Tyrrell. W wieczór nastąpiło pierwsze spotkanie poufne między Herriotem a Mac Donaldem.

Chiny tęsknią do zgody ze wszystkimi swymi sąsiadami.

Londyn. Z Nankinu donoszą, że rząd chiński w enuncjacji oficjalnej donosi, iż pragnąc przyczynić się do utrwalenia pokoju światowego w duchu paktu Kelloga skłonny jest do podjęcia rokowań nie tylko z Rosją sow., lecz również z innymi państwami, nie wyłącz. Japonii. Z chwilą zawarcia paktu o nieagresji z Rosją sowiecką byłyby podjęte normalne stosunki dyplomatyczne między Chinami a Rosją sowiecką, zerwane w r. 1927.

Konfiskata majątku króla Alfonsa.

Madryt. Rada ministrów wydała rozporządzenie, dotyczące praktycznego wykonania uchwały Korteżów w sprawie konfiskaty majątku eks-króla Alfonsa.

Bestjalskie pobicie dziennikarza francuskiego w Gdańsku.

Hitlerowcy zdobywają sobie smutną reklamę.

Gdańsk. W zeszły piątek w sali stoczni gdańskiej, gdzie hitlerowcy odbywali zebranie publiczne, w bestjalski sposób został pobity przez hitlerowców dziennikarz francuski p. Aigner, redaktor tygodnika paryskiego „Miroire du Monde“.

P. Aigner, który przybył w tym samym dniu do Gdańska, uzyskał pozwolenie na wzięcie udziału w tem zebraniu i na dokonanie tam zdjęć fotograficznych. W chwili gdy zdjęcia te dokonywał, został napadnięty przez grupę hitlerowców w liczbie około 10 osób. Bito go kreskami i kijami. P. Aigner odniósł

rany głowy, ma poranioną twarz i oko, złamany nos i inne obrażenia na ciele. Przewieziony do szpitala p. Aigner przebył tam przez cały tydzień i dopiero 12 bm. wyszedł na miasto, aby dokonać ankiety dziennikarskiej, dla której specjalnie przybył do Gdańska.

Jest rzeczą charakterystyczną, że na drugi dzień nazwiska poranionych podczas zebrania hitlerowskiego były opublikowane, natomiast pobicie dziennikarza francuskiego władze gdańskie przemilczały. W sobotę wieczorem p. Aigner odjechał do Paryża.

Spoistość gabinetu Herriota zagrożona.

Paryż. W nowym gabinecie Herriota nastąpił w sobotę bardzo poważny rozłam. Mianowicie ministrowie finansów, Martin i budżetu Palmade, zagrozili, że ustąpią z gabinetu, jeżeli do 31 lipca nie zostaną przeprowadzone ich plany reformy.

Powodem alarmu było ustępliwe stanowisko Herriota, który wobec opozycji socjalistów, lewej grupy radykałów, oraz wszystkich urzędników państwowych, sprzeciwiających się obniżeniu płac, postanowił zrezygnować z redukcji budżetowych, wobec czego bi-

dżet w br. nie będzie doprowadzony do równowagi.

Germain-Martin zwrócił się wobec tego do b. ministra Flandina, przyjaciela Tardieu i prosił przynajmniej o poparcie prawicy dla swych planów. Flandin jednak oświadczył, że nie zamierza poprzeć obecnego rządu, o ile gabinet Herriota nie zostanie przegrupowany w duchu prawicowym. Wskutek tego gabinet Herriota stoi pod groźbą kryzysu wewnętrznego, a równocześnie pod groźbą nierównowagi budżetu, którego niedobór musiałby być pokryty przez wydanie specjalnych bonów.

sprzedaż ziemioplodów w drodze licytacji przyniesie nieproporcjonalnie małe kwoty, co oczywiście wpłynie będzie rujnująco na rolnika, a ponadto wytworzy tak duży nadmiar podaży, że o prowadzeniu racjonalnej polityki zbożowej na jesieni nie będzie mogło być mowy.

Z niemięszą siłą argumentacji zwracali wojewodowie uwagę na niezbędną konieczność walki z lichwą, panującą się na wsi w coraz bardziej zastraszający sposób. Podkreślono wyraźnie, że w miarę rozwijającego się kryzysu powstaje coraz więcej osłabionych warsztatów rolnych, które stanowią główne punkty ataku miejscowych lichwiarzy. Pobieranie nadmiernego oprocentowania i bezwzględność w stosowaniu egzeku-

cyj wobec niewypłacalnych rolników doprowadza w bardzo krótkim czasie do przecięcia wierzytelnościami warsztatów rolnych, w szczególności zaś włościańskich.

Zwrócono również uwagę na to, że bez przymusowej segregacji wierzytelności hipotecznych nie uda się przeprowadzić parcelacji oddłużeniowej, do której przywiązywać należy poważną wagę, ponieważ z jednej strony może przyczynić się do uratowania niektórych warsztatów rolnych, a z drugiej strony może wpłynąć na podniesienie ceny ziemi, co stanowi podstawowy czynnik przy walce z kryzysem rolnym.

Oprócz wymienionych spraw poruszyli mówcy zagadnienia zamiany kre-

cytów krótkoterminowych na dłużeterminowe oraz zagadnienie bonów parcelacyjnych, któreby ułatwiły zubożałemu włościanstwu nabywanie gruntów.

Przebieg zjazdu wykazał, iż wszyscy wojewodowie przywiązują wielką wagę do poprawy stosunków w zakresie rolnictwa, podkreślając znaczenie owej poprawy tak z punktu widzenia ekonomicznego, jak społecznego, jak wreszcie i politycznego. Sądzić wolno, że głos tego zjazdu nie przebrzmie bez echa i przyczyni się do przyspieszenia wydania niezbędnych ustaw, przy pomocy których centralny komitet do spraw finansowo-rolnych będzie mógł wypełnić swe zadanie.

